Manifest Leeuwarden Circulair 2030

PAL GroenLinks
Werkgroep circulaire economie
Mei 2019

HOE WORDT LEEUWARDEN CIRCULAIR IN 2030?

Tien actiepunten volgens PAL GroenLinks:

1. Voorkom verspilling van grondstoffen
2. Stimuleer circulaire initiatieven van inwoners
3. Wees ambitieus met circulair inkopen
4. Breng grondstofstromen van bedrijven in kaart
5. Sluit de kringlopen op het gebied van landbouw
6. Circulair bouwen wordt de nieuwe norm
7. Gebruik de grondstoffen die in de waterketen zitten
8. Vereenvoudig de inzameling van bruikbare grondstoffen en ondersteun verenigingen daarbij
9. Zorg dat grondstoffen scheiden loont en de vervuiler betaalt
10. Zorg voor een eenduidige communicatie

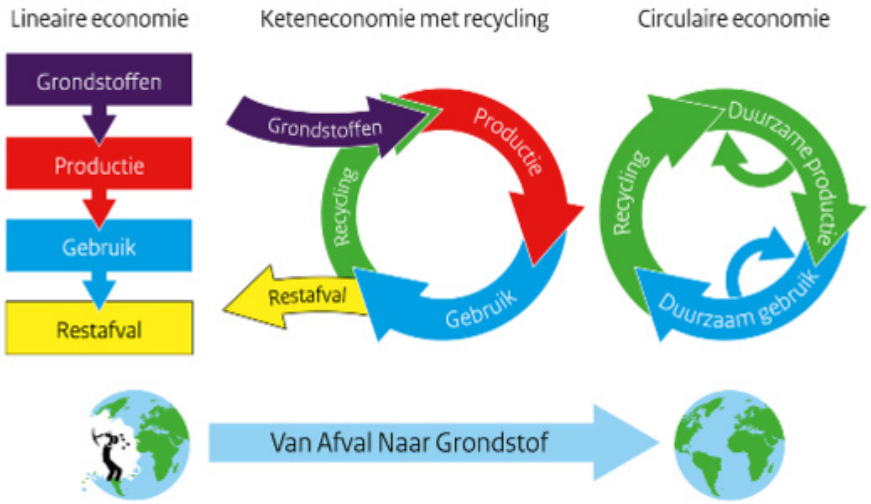

LEEUWARDEN CIRCULAIR 2030

In de komende decennia worden verschillende grondstoffen schaars, ons afval vervuilt de leefomgeving en door het gebuikt van fossiele brandstoffen verandert het klimaat. De Nederlandse overheid wil daarom toewerken naar een circulaire economie in 2050. Door afval als grondstof te gebruiken, verkleinen we de impact op onze aarde en zorgen we dat onze economie volhoudbaar blijft.

Aanleiding
De afgelopen jaren zijn verschillende studies gepubliceerd over schaarste en prijsstijgingen van grondstoffen als fosfaat, brandstoffen en zeldzame metalen. Verschillende grondstoffen zullen in de komende tientallen jaren opraken, waardoor verschillende producten onbetaalbaar zullen worden voor een groot deel van de bevolking.

Grondstofvoorraden niet evenredig verdeeld zijn over de aarde, maar dat een aantal landen strategische voorraden beheren. Dit heeft geopolitieke consequenties. Willen wij afhankelijk zijn politiek instabiele regio's en landen waar we liever geen zaken mee doen?

Tot slot zijn er de schokkende beelden van plastic soup en werden we door de scheepsramp met MSC Zoe nog eens met de neus op de feiten gedrukt: ons consumptiepatroon is niet duurzaam en vervuilt de aarde.

Wat is een circulaire economie?
Dit zijn de principes van circulaire economie:
- De uitputting van natuurlijke hulpbronnen wordt tegen gegaan;
- Afval en schadelijke emissies naar bodem, water en lucht voorkomen;
- Al in de ontwerpfase van producten en systemen staat centraal dat de levensduur wordt geoptimaliseerd en dat producten, onderdelen en grondstoffen opnieuw kunnen worden gebruikt.

Circulaire economie gaat over het behoud van de waarde van grondstoffen. Waarde behouden of toevoegen in milieutechnische zin gebeurt in de eerste plaats door goederen toe te passen die in de biologische kringloop kunnen blijven (biobased economy). Bij goederen die al zijn toegevoegd aan de technologische kringloop, kan de levensduur zo lang mogelijk worden verlengen, kunnen goederen opnieuw verdeeld/geruild, of opnieuw worden gefabriceerd (hergebruik). Pas daarna komt recycling aan beeld. Afvalstoffen die niet in de kringloop kunnen blijven en moeten worden gestort of verbrand, beschouwen we als een lek in het circulaire systeem (zie onderstaand figuur).

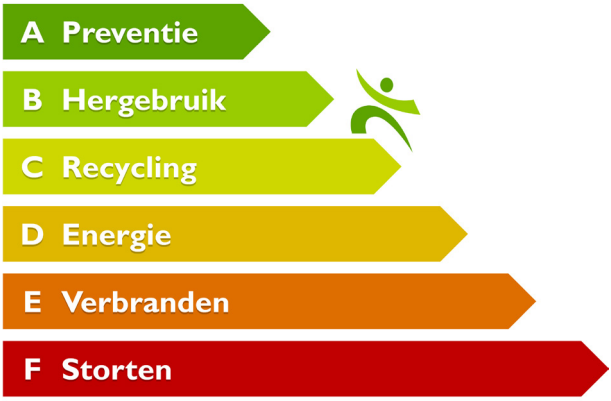

Wat staat er in deze notitie?
Voordat de samenleving in 2050 volledig circulair is, zijn ambitieuze tussenstappen nodig en moeten grondstofkringlopen op lokale of regionale schaal worden gesloten. PAL GroenLinks doet daarom 10 voorstellen om in Leeuwarden stappen te zetten naar een circulaire economie. We nemen het jaar 2030 daarbij als richtpunt.

WELKE INITIATIEVEN ZIJN ER AL?

Van Afval naar Grondstof
Van Afval naar Grondstof (VANG) is het programma van het ministerie van Infrastructuur en Milieu, met als hoofddoel om de transitie naar een circulaire economie te bevorderen. De belangrijkste doelen van VANG zijn om meer duurzame producten op de markt te brengen, duurzamer te consumeren en meer en beter te recyclen. Een van de doelstellingen uit het VANG-programma is dat de scheiding van huishoudelijk afval wordt verbeterd en de hoeveelheid restafval de komende jaren wordt afgebouwd naar:

- 100 kg per huishouden in 2020;
- 30 kg in 2025.

Grondstoffenakkoord
Als vervolg op VANG hebben 18¬¬0 partners het Grondstoffenakkoord getekend, waarmee de realisatie van een circulaire economie in 2050 wordt nagestreefd. Ook gemeente Leeuwarden is ondertekenaar van het Grondstoffenakkoord.

Rijksprogramma Nederland Circulair in 2050
In het Rijksbrede programma Nederland Circulair in 2050 dat het kabinet in september 2016 heeft gelanceerd, zijn vijf sectoren/ketens aangewezen. Met wil het Rijk grote stappen zetten op weg naar een circulaire economie:

- Biomassa en voedsel
- Kunststoffen
- Maakindustrie
- Bouw
- Consumptiegoederen

Voor elk van de hierboven genoemde ketens/sectoren is in 2018 een transitieagenda gepresenteerd. Ook is er voor de periode 2019-2023 een uitvoeringsprogramma gemaakt.

Beleidsbrief circulaire economie Fryslân (2018)
Provincie Fryslân onderschrijft de ambitie van het Rijk om in 2050 volledig 'circulair' te zijn. Provincie Fryslân wil voorop lopen en heeft het doel om in 2025 de meest gunstige ontwikkelregio van Nederland te zijn en een plek te hebben in de top 3 van Europa. In de beleidsbrief staat beschreven hoe provincie Fryslân samen met anderen aan de slag wil en wat er gedaan moet worden om de circulaire economie te ondersteunen. Een concrete doelsteling is dat Fryslân maximaal circulair gaat inkopen in 2025.

Vereniging Circulair Friesland
De Vereniging Circulair Friesland is een samenwerkingsverband tussen bedrijven, gemeenten, de provincie, kennisinstellingen, maatschappelijke instellingen en andere organisaties die zich actief willen inzetten om een circulaire economie te realiseren. Vereniging Circulair Friesland wil de overgang naar een nieuwe economie versnellen en daarmee ook nieuwe bedrijvigheid en bijbehorende banen creëren.

1 Voorkom verspilling van grondstoffen

Afval voorkomen is beter dan hergebruiken. Daarom moeten initiatieven die verspilling tegengaan worden gestimuleerd.

Wat speelt er?
Per persoon gooien we jaarlijks ca. 50 kg goed eetbaar voedsel weg. Hier zijn veel milieu- en financiële besparingen te halen. De Friese Milieufederatie heeft voor consumenten de handige Coolkast ontwikkeld met praktische tips voor aankopen, bewaren en koken waarmee de verspilling van voedsel kan worden verminderd. Daarnaast heeft Koninklijke Horeca Nederland (KHN) afdeling Friesland samen met verdraaidgoed.nl en FMF in Friese restaurants de Oars Ite Foodiebag geïntroduceerd. Hiermee kan het eten dat je niet op kunt mee naar huis worden genomen.

Door bedrijven en in winkels worden we vaak opgezadeld met afval waar we niet om gevraagd hebben. Bij winkels en winkelproducten is regelmatig sprake van overbodige plastic verpakking. Terwijl er ook andere mogelijkheden zijn! Dit vraagt om landelijke initiatieven om in gesprek te gaan met ondernemers en winkels. In verschillende landen wordt hier actie tegen gevoerd. Het bewustwordingsinitiatief Plastic Attack heeft ondertussen ook Leeuwarden bereikt.

Met een ja—nee-sticker op de deur kunnen we als inwoners nu kiezen voor minder papier op de mat. Dit systeem kan worden omgedraaid; met een ja-ja-sticker wordt aangegeven dat je als huishouden wel reclamedrukwerk wilt ontvangen. Het voorkomt op veel plekken dat onnodig folders worden bezorgd en ongelezen weggegooid.

Wat wil PAL GroenLinks?

1. Initiatieven om voedselverspilling tegen te gaan, worden ondersteund;
2. Winkels in Leeuwarden worden gestimuleerd om zo min mogelijk plastic als verpakkingsmateriaal te gebruiken. Een speciale werkgroep gaat langs bij winkeliers om voor dit
3. onderwerp aandacht te vragen. Winkels die plasticvrij zijn, krijgen een certificaat (vergelijk het initiatief van Fair Trade-gemeente);
4. We verstrekken onze inwoners ja-ja-stickers;
5. Bij festivals gebruiken we in het vervolg bekers die ingezameld en hergebruikt kunnen worden (stoppen met wegwerpplastic).

2 Stimuleer circulaire initiatieven van inwoners

Circulaire economie is een kans voor nieuwe economische activiteiten in wijken en dorpen. Het basisidee is dat grondstoffen met een zo hoog mogelijke waarde opnieuw worden toegepast, waarbij wijken kunnen profiteren van het behoud van deze waarde.

Wat speelt er?
In wijken en dorpen wordt al papier ingezameld door verenigingen. Ook zijn er wijken met repaircafés zoals Bilgaard en Heechterp-Schieringen.

Wijken en dorpen kunnen starten met bijv:
- Kringloopstations / ruilwinkels, gecombineerd met de inzameling van grof afval en textiel (indien goederen niet meer bruikbaar zijn);
- Repaircafés, gecombineerd met de inzameling van elektrische apparaten (als ze niet meer reparabel zijn);
- Composteerstations (in wijken en dorpen met grote tuinen).

Wat wil PAL GroenLinks?
1. De gemeente staat open voor 'circulaire initiatieven' van inwoners en ondernemers. Wanneer inwoners of ondernemers op lokale schaal het ruilen, repareren of inzamelen van goederen willen organiseren, denkt de gemeente daarin mee. Bijvoorbeeld door ruimtes in gemeentelijke gebouwen beschikbaar te stellen of een opstartsubsidie te verstrekken.
2. Het bestaande energieloket wordt verbreed tot een circulair loket. Hier kunnen inwoners en ondernemers terecht voor advies en onafhankelijke informatie over de verduurzaming van woningen, circulair bouwen en het hergebruiken van grondstoffen.

Repair Café

3 Wees ambitieus met circulair inkopen

Met het circulair inkopen van goederen en diensten kan de gemeente bijdragen aan het verlengen van de levensduur of het hergebruiken van goederen. Met een jaarlijks inkoopvolume van €40-60 miljard euro heeft de Nederlandse overheid een sterke troef in handen om de circulaire economie te stimuleren. Voor de gemeente Leeuwarden gaat om een inkoopbudget van tientallen tot honderden miljoenen euro's.

Wat speelt er?
Sinds 2010 heeft de rijksoverheid als doel duurzaam in te kopen om zo de markt voor duurzame goederen aan te jagen en bedrijven te vragen bij te dragen aan een beter milieu. Er zijn productlijsten voor gemeenten ontwikkeld, vooral waar veel winst te verwachten valt, zoals energie, catering, gebouwen, grond-, weg- en waterbouw, ICT, kantoorinrichting en vervoer.

Er zijn verschillende inkoopmodellen denkbaar:
- Eén voorbeeld is de product-dienst-overeenkomst. De gebruiker betaalt voor het gebruik van een product, maar is er geen eigenaar van. Bijvoorbeeld bij verlichting koopt de gemeente licht in en laat de verantwoordelijkheid voor de lampen bij de leverancier;
- In een koop-terugkoop overeenkomst is vastgelegd dat de leverancier zorg draagt voor optimaal behoud van waarde en hoogwaardig hergebruik van het product na gebruik en legt hierover verantwoording af;
- Een ander alternatief is koop-doorverkoop. Bij het inkopen wordt vastgelegd hoe en door wie de inzameling na het gebruik van het product zal geschieden om de materialen opnieuw te kunnen hergebruiken.

In de Green Deal Circulair Inkopen, getekend op 7 juni 2018 spreken publieke en private organisaties met elkaar af de circulaire economie aan te jagen met hun inkoopbeleid. Deelnemers aan de Green Deal doen zo praktijkervaring op met circulair inkopen en delen dit tijdens de bijeenkomsten en in werkgroepen.

Wat wil PAL GroenLinks?

1. De gemeente Leeuwarden koopt zoveel mogelijk circulair in. Vanaf 2020 is dit 10% circulair in te kopen, in 2025 moet dit 30% zijn en in 2030 100%. Groot voordeel: circulair inkopen stimuleert de lokale economie!
2. Leeuwarden sluit zich aan bij de Green Deal Circulair Inkopen;
3. Voor de gemeente Leeuwarden is duurzaam inkopen niet eenvoudig, daarom meten en evalueren we de gestelde doelen.

Een biocomposiet fietsbrug bij Ritsumasul: een mooi voorbeeld van circulair inkopen.

4 Breng grondstofstromen van bedrijven in kaart

Het in beeld brengen van grondstof- en energiestromen op bedrijventerreinen en in de binnenstad zorgt ervoor dat bedrijven meer gaan samenwerken. In een circulaire economie is de afval van het ene bedrijf grondstof voor het andere bedrijf.

Wat speelt er?
In 2015 is een globale grondstoffenanalyse gemaakt van de Provincie Fryslân. Er is in kaart gebracht hoeveel energie, water, voedsel en grondstoffen worden geïmporteerd en hoeveel CO2, afvalwater en afval daaruit ontstaat. Deze analyse is weergegeven in de onderstaande figuur.

Wat wil PAL GroenLinks?
1. Per bedrijvengebied wordt een werkgroep gevormd met deelnemers van overheden, bedrijfsleven & kennisinstellingen. Zij brengen de energie en grondstofstromen per bedrijf in beeld, met als doel de cirkel rond te krijgen.

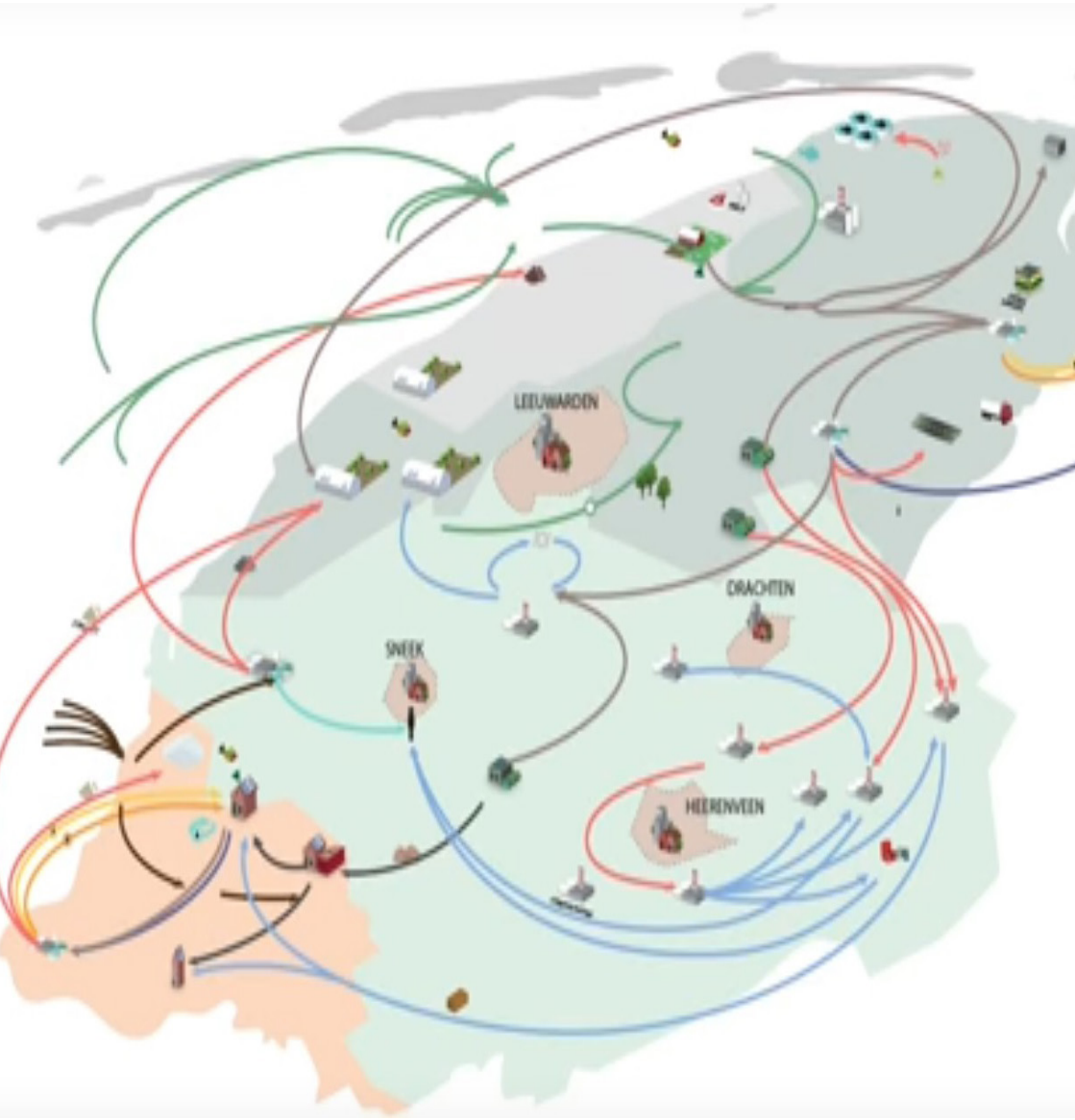
LEEUWARDEN
DRACHTEN
SNEEK
HEERENVEEN

5 Sluit de kringlopen op het gebied van landbouw

In de landbouw gaan grote stromen grondstoffen om. Veel van deze stromen zijn niet (regionaal) sluitend, waardoor voorraden worden uitgeput.

Wat speelt er?
De veehouderij gebruikt naast gras en krachtvoer bijproducten zoals bv bierborstel (restproduct brouwgerst) en bietenpulp (restproduct suikerbiet). Er wordt nog maar weinig gebruik gemaakt van de eiwitteelt. Hiervoor zijn bij de teelt van veldbonen wel mogelijkheden, maar denk ook aan het gebruik van meer klaver in grasland. De melkveehouderij heeft al aangegeven dat het in 2025 voor meer dan 60% in de eigen eiwitbehoefte moeten voorzien en in 2040 volledig onafhankelijk moet zijn van de import van soja uit Brazilië. De (melk)veehouderij zou zich vooral moeten concentreren op het verwaarden van het eigen ruwvoer en het voeren van restproducten uit de voedselketen. De kringloop visie van LNV zal hierin waarschijnlijk sturend gaan werken.

Onder de noemer Better Wetter wordt in het veenweidegebied geëxperimenteerd met nieuwe natte teelten. Daarbij zijn ook materialen die kunnen worden gebruikt voor vezels of bouwmaterialen zoals lisdodden.

In de akkerbouw kunnen restproducten als stro of bermgras misschien nog beter ingezet worden voor bouwmaterialen of energie. Ook zou het verbouwen van vlas en hennep meer perspectief kunnen bieden voor bijvoorbeeld de industrie (bouw, auto, textiel etc). Een product als hennep wordt al in Drenthe verbouwd en verwerkt. Het gebruik van suiker zal de komende tijd dalen. Suiker leent zich echter ook uitstekend voor (bio)plastics om de huidige synthetische te vervangen. Het noorden kent al veel suikerbietentelers met veel expertise op het gebied van verwerken. Een bedrijf als Avantium(Delftzijl) heeft veel ervaring met bioplastics.

Soms is er een wisselwerking met mais, mest en grondruil tussen akkerbouw en veehouderij, hetgeen ook de circulariteit bevordert. Op het gebied van de circulaire economie zijn er in de landbouw (veehouderij en akkerbouw) en voedselindustrie dus al veel voorbeelden te benoemen.

Wat wil PAL GroenLinks?

1. De gemeente kiest voor kringlooplandbouw. Melkveebedrijven die willen uitbreiden moeten beschikken over voldoende grond, zodat er geen mestoverschot ontstaat;
2. De gemeente stimuleert proeven met natte teelten in het veenweidegebied en het gebruik van restproducten als bouwmateriaal of als veevoer.

6 Circulair bouwen wordt de nieuwe norm

In geen enkele sector in Nederland gaan zoveel grondstoffen om als de bouwsector. Juist in deze sector heeft de gemeente slagkracht om een meer duurzame, toekomstbestendige economie te ontwikkelen en met een gerichte systematische aanpak te werken aan.

Wat speelt er?
In 2017 is de nieuwbouw voor de Uniformberoepen van de ROC Friese Poort gerealiseerd. Hierbij hebben bouwers laten zien dat ze in de gemeente Leeuwarden kunnen bouwen op een circulaire en energieneutrale manier. Verschillende partners zijn nu bezig met de bouw van de Energiecampus, waar circulariteit een belangrijk ontwerpprincipe is.

De gemeente kan op verschillende schaalniveaus circulair bouwen nastreven:

- Bij (grootschalige) verbouwingen circulariteit als norm;
- Nieuwbouw: recycling van bouwmaterialen stimuleren en eisen als onderdeel van omgevingsplannen;
- Circulaire gebiedsontwikkeling: een van de sterke punten van de circulaire economie is te vinden in de systeemaanpak. Reststromen of overschotten van een bepaalde locatie kunnen hergebruikt worden op een andere locatie. Bij veel gebieds-ontwikkelingen wordt al gewerkt met een gesloten grondbalans. Dit zou op termijn ook kunnen gelden voor een materialen-balans.

Circulaire economie in de bouw

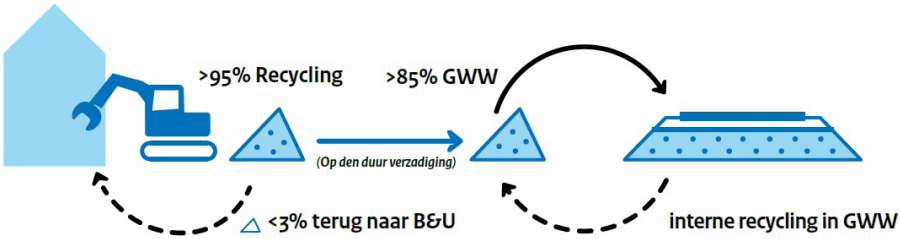

Een belangrijke stap op het gebied van circulair bouwen is het meetbaar maken van circulariteit binnen de bouw. Met een materialen-paspoort kan per gebouw worden vastgelegd welke grondstoffen zijn gebruikt en op welke manier een gebouw kan worden hergebruikt.

Wat wil PAL GroenLinks?

1. De gemeente Leeuwarden geeft ruimte aan circulair bouwen. In de Zuidlanden wordt een aantal regelvrije experimentgebieden aangewezen. De enige eis wordt dan dat er circulair wordt gebouwd;
2. In nieuwe Omgevingsplannen nemen we voorwaarden op voor circulair bouwen.

7 Gebruik de grondstoffen die in de waterketen zitten

Wat speelt er?
Fosfaat is van groot belang voor de voedselvoorziening voor mens en dier en er zijn geen alternatieven voor fosfaat. Daarom gaat er steeds meer aandacht uit naar de eindigheid van de voorraden van fosfaat. Recycling is een deel van de oplossing. Via ons rioolstelsel spoelen we veel bruikbare stoffen en nutriënten weg, zoals juist fosfaten. Met verschillende technieken kan fosfaat nog uit het rioolslib worden gehaald.

De terugwinning van fosfaat uit rioolwater is een efficiënte en milieuvriendelijke manier om fosfaat terug te winnen. Dit kan op diverse plaatsen in de afvalwaterketen. We noemen hier de twee belangrijkste technieken. De eerste is door bij rioolwaterzuiveringsinstallaties het fosfaat te laten neerslaan als struviet. In dit mineraal zit naast fosfaat ook magnesium en stikstof en het is te gebruiken als meststof. Verder kan bij verbrandingsinstallaties voor rioolslib fosfaat worden teruggewonnen. In beide gevallen wordt het fosfaat hergebruikt.

In Sneek is al geruime tijd geleden een project gestart waarbij fosfaat wordt hergebruikt, maar tegelijkertijd ook drinkwater wordt bespaard en het energiegebruik wordt beperkt. Woningen kunnen worden voorzien van vacuümtoiletten waarmee een besparing op drinkwater wordt gerealiseerd. Deze toiletten gebruiken nl. maar een liter water per spoelbeurt. Het “zwarte” water uit de toiletten wordt vervolgens ingezameld m.b.v. vacuümriolering en naar een vergistingstank geleid. Hier wordt biogas (=energie voor elektriciteit) geproduceerd. Uit het zwarte water wordt fosfaat teruggewonnen dat opnieuw kan worden gebruikt als meststof in de landbouw.

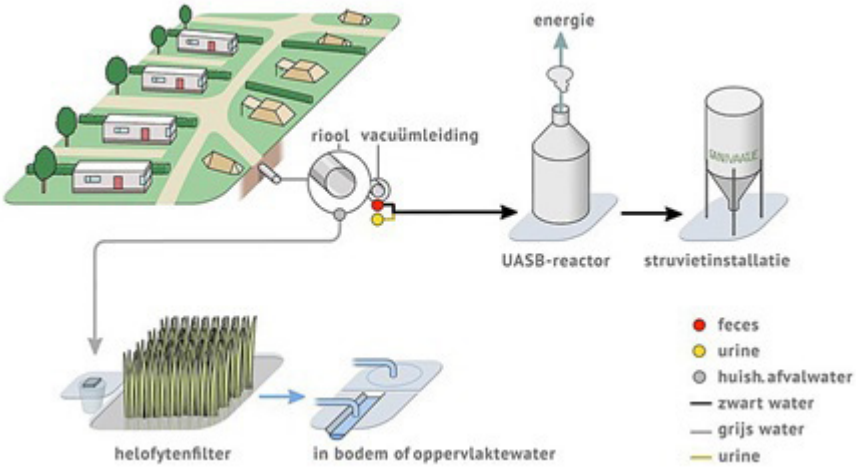

Wat wil PALGroenLinks

1. Leeuwarden gaat één of meerdere wijken bouwen waar het water uit toiletten gescheiden wordt ingezameld en verwerkt. Wetsus en Wetterskip Fryslân zijn organisaties die hiervoor de kennis in huis hebben.

8 Vereenvoudig de inzameling van bruikbare grondstoffen en ondersteun verenigingen daarbij

Er verdwijnen nog steeds veel bruikbare grondstoffen in de grijze container, die niet meer kunnen worden gescheiden. Daarom is het van belang om verschillende grondstofstromen ook aan de bron beter te scheiden.

Wat speelt er?
Door het Rijk is daarom het programma VANG (Van Afval naar Grondstof) gestart. In dit programma zijn doelstellingen opgenomen om het restafval te verminderen en hergebruik van afval te stimuleren. Specifiek voor huishoudelijk afval gaat het erom dat we per inwoner 100 kilogram restafval per jaar overhouden en 75% afvalscheiding realiseren in 2020. Samen met afvalverwerker Omrin staat Leeuwarden aan de lat om deze doelstellingen te realiseren. In de gemeente zijn al diverse proeven gedaan.

Er is een trendbreuk nodig om de VANG doelstelling te halen. Een speciale zorg vraagt het inzamelen in de binnenstad en bij hoogbouw. Ook bij horeca-gelegenheden, bedrijven, winkels in de binnenstad is nog veel winst te behalen met het scheiden van afval. Dit vraagt om maatwerk. De gemeente zou het ophalen van gft beter kunnen faciliteren.

Sport-, buurt- en wijkverenigingen kunnen helpen bij de inzameling van grondstoffen. Zo helpen verenigingen al jarenlang bij het inzamelen van papier en speelt er op dit moment een proef met de BEST-tas bij sportverenigingen in Grou (BEST staat voor boeken, elektronische apparaten, speelgoed en textiel).

Wat wil PAL GroenLinks?

1. Het inzamelen van bruikbare grondstoffen wordt vereenvoudigd. Met name in de binnenstad en hoogbouw vraagt dit om maatwerk. Daarbij denken wij bijvoorbeeld aan:
    a. Huis-aan-huis verspreiden van gft-biobakjes (hoog bouw en binnenstad);
    b. Regelmatig huis-aan-huis ophalen van gft (hoogbouw en binnenstad);
    c. Een gerichte communicatiestrategie per dorp en wijk. Hierbij denken aan startpakket met allerlei informatie;
    d. Afvalcoaches inzetten waar het zijn vruchten af zal werpen;
2. Per wijk en dorp de scheidingspercentages bijhouden, wijken en dorpen worden beloond wanneer er substantiële verbetering optreedt;
3. Mini-milieustraatjes worden schoongehouden;
4. Bij succes wordt de pilot met het inzamelen van boeken, elektronische apparaten, speelgoed en textiel (BEST) in de hele gemeente doorgevoerd;
5. De gemeente faciliteert winkels en bedrijven bij het beter scheiden van afval.

9 Zorg dat grondstoffen scheiden loont en de vervuiler betaalt

Om scheiding en hergebruik aan te stimuleren moet het scheiden van grondstoffen voor huishoudens en bedrijven lonen.

Wat speelt er?
Er zijn verschillende landelijke en gemeentelijke belastingen die een rol spelen bij het produceren, scheiden en verwerken van grondstoffen. Voor het bedrijfsleven is er de verpakkingsbelasting, huishoudens betalen afvalstoffenheffing en gemeenten betalen een verbrandingsbelasting voor het verbranden van afval (wordt weer verrekend in het tarief van de afvalstoffenheffing). De verbrandingsbelasting is door het kabinet verhoogd om de circulaire economie te stimuleren.

De gemeente Horst aan de Maas is koploper afvalscheiding met slechts 30 kg restafval per inwoner in 2014. Ook bij de grotere gemeenten is sprake van een positieve trend. Deventer, Apeldoorn en Maastricht zijn goed op weg en laten met resp 120 kg en 159 kg en 125 kg zien dat de VANG-doelstelling van 100 kg niet onmogelijk is. Naast de stedelijkheid, zijn gedifferentieerde tarieven (Diftar) en aangepaste inzamelwijzen de belangrijkste verklaring voor de verschillen bij het inzamelresultaat.

Bij een gedifferentieerd tarief betalen huishoudens die hun grondstoffen beter scheiden, minder belasting. Uit verschillende onderzoeken blijkt dat een gedifferentieerd tarief voor de afvalstoffenheffing een effectief middel is om de scheiding van grondstoffen te optimaliseren. De hoeveelheid restafval bij Diftar-gemeenten neemt sterk af, terwijl de hoeveelheid herbruikbare grondstoffen (GFT, glas en papier) toenemen.

Ook liggen de kosten voor de afvalverwerking en de tarieven in Diftar-gemeenten over het algemeen lager, omdat beter gescheiden afval meer waard is (Benchmark Huishoudelijk Afval, 2014). Bij diftar kunnen de mogelijkheden voor kwijtschelding van de afvalstoffenheffing blijven.

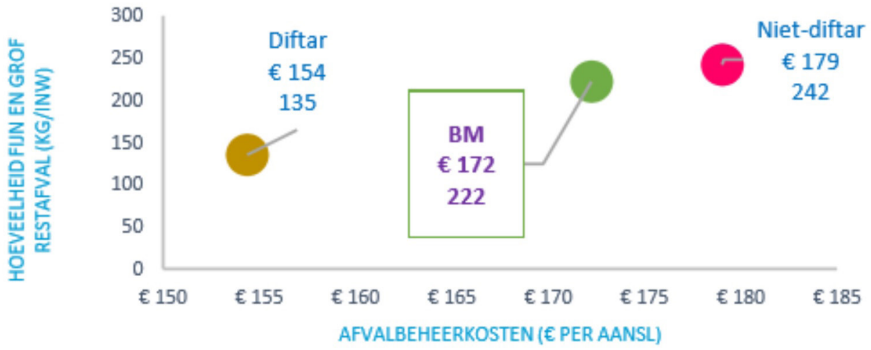

Wat wil PAL GroenLinks?

1. Bedrijven moeten meer belasting gaan betalen voor verpakkingen. Hier gaan we landelijk voor lobbyen;
2. Voor huishoudens voeren we een gedifferentieerd tarief (diftar) in, zodat afval scheiden loont;
3. De kwijtschelding blijft in stand.
4. De eventuele “winst” van een dalend afvaltarief wordt gebruikt om de service te verhogen.

10 Zorg voor een eenduidige communicatie

Wanneer de wijze van afvalinzamelen of -scheiden verandert, is goede communicatie essentieel.

Wat speelt er?
Omrin heeft de slogan ‘Samen halen we alles eruit’. Een goed voorbeeld daarvan is de campagne rond de BEST-tas, waarbij sportverenigingen uit de gemeente Leeuwarden actief betrokken zijn bij het inzamelen van Boeken, Electronica, Speelgoed en Textiel. Daarnaast zijn er in de provincie meerdere initiatieven om burgers bewust te maken van het belang van circulair en duurzaam leven, denk aan Fossylfry Fryslân, Circulair Fryslân en de Friese Milieufederatie. Binnenkort start de NDC met deze twee partijen een grote publiekscampagne onder de noemer ‘Ik ben bewust’.

Van groot belang is dat er een bewustwordingscampagne op gang gebracht gaat worden en dat er gesproken wordt over grondstoffeninzameling in plaats van afvalstoffen-inzameling.

Wat stellen we voor?

1. De gemeente Leeuwarden onderzoekt hoe het bij deze campagnes aan kan sluiten of kan ondersteunen. De nadruk moet daarbij liggen op de waarde die grondstoffen kunnen hebben voor ons en de generaties na ons. Dat zal in veel gevallen maatwerk zijn.

De werkgroep Circulaire economie bestaat uit:

Klaas Hoekstra
Jan Klein Hesselink
Abe Hendriks
Ingrid Spijkers
Nico Oegema
Andries Bergsma
Dieneke Bulens
Evert Stellingwerf